

KLASA 6 SP – język polski, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze

Temat: **Poezja Czesława Miłosza.**

Cele lekcji:

1. Uczeń wie, kim był Czesław Miłosz i jaką rolę odegrał w literaturze polskiej.
2. Uczeń zna przykłady poezji Czesława Miłosza.

1) Dzień dobry.

Moi drodzy. Na ostatniej lekcji języka polskiego poznaliście utwór znanego polskiego poety Czesława Miłosza. Myślę, że warto poznać bliżej tę postać polskiej literatury.

2) Kim był Czesław Miłosz?

Czesław Miłosz (1911-2004), poeta, prozaik, eseista, tłumacz, historyk literatury, laureat literackiej Nagrody Nobla w roku 1980. Powszechnie uważany za najważniejszego twórcę polskiej poezji XX wieku. Świadek epoki – utrwalony w jego twórczości portret XX stulecia jest bardzo ważny dla młodszych pokoleń. Erudyta, który posługując się prostym, jasnym, klasycznym językiem, odwołuje się do przeszłości kultury. Autorytet moralny, piewca wysokiej etyki, co czyni jego twórczość ponadczasową, uniwersalną.

3) Twórczość Miłosza jest niezwykle bogata i różnorodna także pod względem formy. Oprócz poezji ważne miejsce zajmują w niej:

- **eseje** – *Zniewolony umysł, Prawa i obowiązki, Rodzinna Europa, Ziemia Ulro, Człowiek wśród skorpionów, Widzenia nad zatoką San Francisco*;
- **prace dydaktyczne**, m.in. *Historia literatury polskiej*;
- **powieści** – *Dolina Issy, Zdobycie władzy* (napisana w języku francuskim);
- **tłumaczenia** – najważniejsze to *Ziemia jałowa* Thomasa Stearnsa Eliota, fragmenty Biblii, m.in. *Księga Psalmów*, przekłady polskiej poezji współczesnej, w tym wierszy Zbigniewa Herberta.

4) **O czym pamiętać podczas lektury tekstów Miłosza?**

- **Kto to jest poeta klasyk.** Miłosz przyjął postawę klasyka. Rozemocjonowany polski romantyzm raczej odrzucił. Znaleźć więc można w jego utworach pochwałę prostoty, powrotu do klasycznych wartości, propagowanie umiaru, harmonii, spokoju, wiarę w moc rozumu. Jest klasykiem, bo chce ocalenia tradycyjnych postaw i wierzy w harmonijną wizję świata. Jest klasykiem, bo czerpie z tradycji śródziemnomorskiej, często nawiązuje do antyku, Biblii, dorobku kultury.
- **Co to jest poezja intelektualna.** Odwołuje się do dorobku kulturalnego – do jej rozszyfrowania potrzebna jest wiedza z zakresu historii, filozofii, historii literatury.
- **Dlaczego mówi się o nim: poeta moralista.** Bezwzględnie opowiada się za walką ze złem, po stronie dobra. Uważa, że rolą człowieka jest zawsze opowiadać się za dobrem.
- **Co sądzi o roli poezji.** W walce o moralność wielką rolę przypisuje poezji i poecie. Dobitnie ujmuje to wiersz *W Warszawie*: nie chce już być poeta płaczką żałobną, „ale ten płacz Antygony, / co szuka swojego brata” nie pozwala mu pozostać obojętnym. Poeta musi pełnić swoją misję.
- **Jaką postawę przyjmuje wobec polskości i wobec Europy.** Dostrzega dwuznaczność sytuacji człowieka, który znajduje się w uniwersum kultury europejskiej, jest

„dziecięciem Europy”, a zarazem zakorzeniony jest w swojej małej ojczyźnie, w miejscu, z którego pochodzi. Pamiętać przy tym trzeba o wątku biograficznym – emigracji poety, jego pamięci o Litwie, na której się urodził (*Dolina Issy*). Powroty do dzieciństwa, wspomnienia dotyczące własnej małej ojczyzny uważał za ocalające, niezwykle ważne.

- **Jest spadkobiercą wizji renesansowej** bliskiej Kochanowskiemu, polskim klasykom takim jak Staff. Głosi radość istnienia, piękno i doskonałość świata jako dzieła boskiego. Nawet dzień końca świata w wersji Miłosza to spokojny czas codzienności.
- **Znajdą się w jego twórczości także wątki wizyjne**, choćby wiersz *Walc*, zapowiadający wiek XX. Romantyczne wątki wplatają się też w materię wspomnienia o Litwie zawartą w *Dolinie Issy*.

Źródło: aleklasa.pl

- 4) Żeby poznać bliżej twórczość Czesława Miłosza zapraszam Was na stronę:

<https://epodreczniki.pl/a/ziemia-jak-ziarnko-maku/DXvhaixSg>

Znajdziecie tu omówienie jednego z wierszy poety *Ziemia jak ziarnko maku*.

<https://epodreczniki.pl/a/ojciec-objasnia/D1Cc9lnFB>

Tu z kolei zapoznacie się z omówieniem wiersza *Ojciec objaśnia*.

- 5) Życzę Wam miłej lektury.

Pozdrawiam, Joanna Nowakowska